Kepler, Johannes: Tabulae Rudolphinae, 1627

zu Bild Nr.

064

062

068

058

073

053

113

013

163

Ende

Anfang

58½. Cujus L. Logiſticus in Quadrivicenaria quæſiti, eſt 78243; unde ablatus Antilog-us Alt. P. majoris 40893, reliquit 37350, qui in Heptacoſ. quæſitus, exhibet in Quadrivic. 16°. 31′ vitiosè, & differentiam Meridd, 1°. 6′ nimiam.

Aliud Exemplum.

Strabo libro XV Geographiæ, Suſis Perſepolim numerat ſtadia 4200. Ut autem ſciamus quot ſtadia faciant hoc loco gradum circuli magni; notandum quòd idem author à Promontorio Caramaniæ auſtraliſſimo, quod fretum Sinus Perſici conſtituit, ad Portas Caſpias numeret 14400 Stadia. Alt. Poli illic eſt 25°. 30′, hic 43°. 30′. Interſunt Gr. 18 ſub eodem quaſi meridiano, quia Strabo longitudinem Perſidis ducit à Septentrione in Auſtrum. Si Gr. 18, patent 14400 ſtadiis, uni competent 800 ſtadia. Et ſi 800 ſtadia dant unum, 4200 dabunt 5°. 15′. Tot ſunt Gradus Suſis Perſepolim. Eſt verò altitudo Æq.

Quot Stadia in uno Gradu.

Suſis	55.45	*Log.*	19045
Perſepoli	58.30	*Log.*	15942
Differ.	2.45	*Sũma*	34987
Diſtantia Gr.	5.15		

Summa	8. 0	*Semiſſ.* 4. 0	*Log.* 266274
Differentia	2.30	*Semiſſ.* 1.15	*Log.* 382516
		Summa	648790
		Differentia ſummarum	613803
		Semiſſis ———	306902

Hic dat 2°. 40′ — Ergo differ. Meridd. eſt 5°. 20′. Minuta 21′.

Quid ſi verò ex Catalogo noſtro calculator hoc captet utilitatis; ut ab eo indicium exigat intervalli locorum itinerarii?

Præceptum 58.

Tunc via utraq; erit contraria. Prior pro intervallis brevibus, aut differentia Altit. Poli non magnâ, ſic habet. Altitudinis Æquatoris minoris Logarithmum cum logarithmo anguli ad Polum, (quem indicat Differentia Meridd, per 4 diviſa) in unam redige ſummam; hæc ut Log-us, oſtendet arcũ perpendicularẽ. Hujus Antilog-um junge Antilog-o differentiæ Altitudinum Poli, conflabitur Antilog-us arcus intervalli, qui ut priùs, oſtendet Milliaria Germanica.

Exemplum.

Noribergæ eſt AP. 49°. 26′, diff. Mer. 4′ ſ
Iaroslaviæ Polon. A. P. 49.45 Diff. 42. a.

Differentia Alt. P. eſt 0. 19′, Meridd. eſt 46′, quæ faciunt Gr. 11°, 30′. Log. 161260. Adde Log-um 40. 15′ alt. æq. minoris, ſc. 43676, ſumma 204936 dat arcum perpendicularem 7°. 24′. Hujus Antilog-us, 837, auctus Antilog-o 0°. 19′ ſcil. 2, facit 839 Antilog-um arcus 7°. 25′, qui per 15 multiplicatus dat Milliaria Germanica communia 111¼. Numerantur verò ad 130, itaq; dudum etiam hujus loci Additionem augere cogito. Quanquam Viatorum religioſorum aliqui rogati affirmarunt, ſe communiter horum milliarium in Polonia ſeptena in Dies ſingulos conficere, eſt ubi octona & novena.

Præceptum. 59.

Altera via, accuratior, per idem incedit principium, quærens perpendicularem; ſed jam hujus Antilog-us auferri debet ab Antilog-o alt. æquat. minoris; cum reſiduo ut Log-o excerpitur arcus; comparandus cum Alt. Æq. majore. Nam differentia utriuſq; jam eſt adhibenda loco differentiæ duarum Altt. P. & ſic continuandus per eam proceſſus ſuperior.

Ut ſi Antilog-us perpendicularis 837, auferatur ab altit. Æq. minoris Antilog-o 27019; reſiduũ 26182 ut Antilog-us oſtendet arcum 30°. 41′. Hic ablat⁹ à 40°. 34′, Alt. AEq. majore relinqt 0°. 53′, cujus Antilog. us 12; additus, ut ſuprà, ad 837, facit 849, Antilog-um arcus 7°. 27′ duobus tantum ſcrupulis majorem.

Aliud Exemplum et Typus operationis.

Dãtiſci Alt. Æq. 35.37
Uranib. A. Æq. 34.15 -- Log. 57911 Ant. 18847
Minut. 28′. Grad. 7. 0. Log. 210480

Perpend.	3.55. *Log.* 268391.	*Ant.*	234
———	33.53 ———	*Antil.*	18613
Differentia	1.44. ———	*Ant.*	46
Ang. diſtantiæ	4.17 ———	*Ant.*	280
Milliaria	64¼.		

Catalogus exhibet unius tantum Hemiſphærii loca: itaq; ſuperſedeo particularioribus præceptionibus, de locorum ex diverſis Hemiſphæriis comparatione, cæteriſq;: præſertim, cùm totam Geographiam non profiteantũr iſtæ Tabulæ. Facilè quis ex doctrina Triangulorum, quod hic deeſt, ſupplebit.

De Mappa Mundi Universali.

Fol. 36.

Spero interim, dum procedunt operæ Typographicæ, ſimul prodituram & Chartã Geographicam Orbis terrarũm, quam nova ratione delineandam propoſui, per Meridianos Horarum. In magna n. varietate, conſtituendi principii Longitudinis locorũ, præſtare putavi numerationem talem, in qua Huennæ Inſulæ, ejuſq; arcis Uraniburgi Meridianus eſſet primarius; quòd ad hunc Tabulæ ſint conſtructæ: ut igitur ab eo omnes in Occidentẽ diſtãtes notã haberẽt ſubtractoriam, omnes in Orientem adjectoriam.

Principium numerandi locorum longitudines, quodnam in his Tabb.

Quia enim Tabulæ motus Lunæ, ob quem exquiritur differentia Meridd, potiſſimùm inſerviunt rei nauticæ; ad hanc etiam præcipuè reſpiciendum mihi cenſui. Atqui Littora Oceani utriuſq;, promontoria, inſulæ, ſinũs, portus, oſtia fluviorum, Syrtes, & ſimilia loca, in tanta Linguarum varietate, notiora ſunt ab ipſa ſuâ ſerie naturali, quam à Nominibus. Itaq; pro ſerie Alphabetica, typum ipſum Orbis terrarũm accommodatiorem fore putavi iis, qui locum quemq; ſuæ neceſſitatis causâ ſunt inquiſituri.

Mappa uſus.

Eſt autem tranſſumptum exemplar typi, ex Mappa univerſali orbis Terrarum, editâ à Gulielm. Janſonio Alcmariano, anno Chr. 1605, imperante Rudolpho II. à quo Tabulæ iſtæ nomen trahunt: nec aliâ fide nititur, præterquàm in locis in Catalogo expreſſis, & vicinis.

Fundamentum Mappæ Ianſſonianæ.

In hoc itaq; Typo, Meridianus medius exprimitur duabus (vel trib⁹ potius) lineis rectis; quarũ prior, ſemicirculi ſuperioris per latiſſimas ferè totius Orbis Continentes traducitur, eſtq; Tabularum harum, ut dixi, proprius, diſtinguens occidentale Hemiſphærium, per quod eſt ſubtrahenda Me-

Deſcriptio.

Meridianus harum Tabularum.

f

© Stadtbibliothek Ulm, 2018. Signatur: MNV 596;

Bild Nr. 063 von 278 Bildern